

رئیس جمهور شایسته در نظام ولایه

از منظر نهج البلاغه، قانون اساسی، بیانات امام علیه السلام و رهبر معظم انقلاب

(ما کاندیدای اصلح را به شما معرفی می کنیم)

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت فرهنگی تبلیغی

اداره مطالعات سیاسی

فهرست

- انتخابات، حق یا تکلیف؟ ۳
- امانت داری، سلامت و امنیت انتخابات ۶
- اهمیت شورای نگهبان ۸
- وظیفه مردم در انتخابات ۹
- حاکمان شایسته از منظر امیرالمومنین امام علی (ع) ۹
- تاکتیک‌های دشمن ۲۱
- برخی از اصول قانون اساسی در مورد رئیس جمهور ۲۱
- ویژگی‌ها و شاخصه‌های رئیس جمهور از نظر امام خمینی (ره) ۲۳
- شاخصهای رئیس جمهور شایسته از دیدگاه مقام معظم رهبری ۲۵
- صحنه انتخابات ریاست جمهوری یازدهم ۲۶
- ویژگی‌های نامزد اصلح ۲۷
- نقاط قوت دولت نهم و دهم ۲۸
- نقاط ضعف دولت نهم و دهم ۲۹
- پنج نکته درباره انتخابات ۳۰

انتخابات، حق یا تکلیف؟

انتخابات به عنوان مهم‌ترین عرصه حضور مردم در صحنه تصمیم‌گیری برای تعیین سرنوشت خویش در جوامع مردم‌سالار شناخته می‌شود، در نتیجه، انتخاب نامزدهای مورد نیاز برای تصدی مسئولیت‌ها اهمیتی معادل تعیین آینده‌ی یک نظام و مملکت را دارد.

در فقه امامیه تعیین سرنوشت مردم به دست خویش و با لحاظ لزوم مشروعیت الهی حاکمان، بعنوان یک اصل مسلم و غیر قابل‌خداشه پذیرفته شده است. در واقع مردم مختارند تا با اراده‌ی خویش و با تشخیص مصالح و مفاسد خود حاکمان جامعه را تعیین کنند و امورشان را اداره نمایند تبلور این عقیده را می‌توان در اصل ۵۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ملاحظه کرد. این امر در صدر اسلام و در زمان ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام و در بیعت مردم با حاکمان متجلی می‌شد.

همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی ره و با به‌رآی عمومی گذاشتن مدل حاکمیتی نظام، این اراده‌ی مردمی به شکل جدیدی و در قالب رفراندوم متبلور گشت.

شکل‌گیری جمهوری اسلامی که نظامی مبتنی بر مردم‌سالاری دینی است، نمایانگر اهمیت اراده و تصمیم مردمان این سرزمین در تعیین سرنوشت خویش است. لذا از آن به بعد به طور متوسط هر ساله یک انتخابات برای تعیین رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس خبرگان رهبری، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، شورای‌های اسلامی شهر و روستا و ... برگزار گردیده است.

اما مسئله مورد اختلاف این است که آیا رأی دادن و شرکت در انتخابات حق مردم است یا تکلیف آنان؟ و این در حالی است که در مفهوم حق، «اختیار» و در مفهوم تکلیف، «الزام و اجبار» نهفته است.

اگر رأی دادن و شرکت در انتخابات حق مردم باشد، فرد می‌تواند از این حق خویش صرف نظر کند و رأی ندهد و در مقابل اگر رأی دادن تکلیف باشد، همه‌ی واجدین شرایط، مکلف و موظف به دادن رأی می‌باشند و نتیجتاً نمی‌توانند از آن سرپیچی کنند.

در اندیشه فقهای شیعه میان حقوق و تکالیف اجتماعی همواره تلازم وجود دارد. در حیات اجتماعی که قلمرو آن وسیع تر از زندگی فردی است، حقوق فردی تبدیل به حقوق اجتماعی می‌گردد و تعامل افراد در آن افزون بر حقوق فردی، حقوق دیگری را ایجاد می‌کند. لازمه حفظ کرامت انسانی، رعایت حقوق افراد در اجتماع بشری و تعهد سپاری در عدم تخطی از آن است.

بنابراین نمی‌توان ملتزم شد که در جامعه همه دارای حقوق باشند؛ اما افراد حاضر در آن ملزم به رعایت حقوق یکدیگر نباشند. اثبات هرگونه حقی برای فرد در جامعه برای دیگران تکلیفی ایجاد می‌کند. حضرت علی علیه السلام در تبیین این حق چنین می‌فرمایند:

ثُمَّ جَعَلَ سُبْحَانَهُ مِنْ حَقُّوهِ حَقُّوْقاً افْتَرَضَهَا لِبَعْضِ النَّاسِ عَلَى بَعْضٍ فَجَعَلَهَا تَتَكَافَأُ فِي وُجُوْهِهَا وَيُوجِبُ بَعْضُهَا بَعْضًا وَلَا يُسْتَوْجَبُ بَعْضُهَا إِلَّا بِبَعْضٍ؛

پس، خدای سبحان برخی از حقوق خود را برای بعضی از مردم واجب کرد، و آن حقوق را در برابر هم گذاشت، که برخی از حقوق برخی دیگر را واجب گرداند، و حقی بر کسی واجب نمی‌شود مگر آنکه همانند آن را انجام دهد.

در واقع، هرچند انسان از لحاظ تکوینی در انتخاب توحید و شرک یا خیر و شر آزاد آفریده شده ولی به لحاظ تشریعی (قوانین شرعی) این گونه وضعیتی ندارند. انسان نمی‌تواند در برابر قانون گذاری و تشریع الهی به آزادی تکوینی خویش استناد کند بلکه مکلف بودن وی بر انجام فرایض و قوانین دینی ریشه در حق انسانی او دارد. دین مداری و مکلف بودن وی بر انجام فرایض و قوانین دینی ریشه در حق انسانی او دارد.

در قضیه‌ی انتخابات و رأی در حکومت اسلامی همین معنا را می‌توان یافت یعنی رأی هم حق است چون تعیین سرنوشت مردم را به خود مردم داده است و هم رأی دادن تکلیف می‌باشد. این تکلیف به این خاطر است که مردم با پذیرفتن اسلام به عنوان دین و مکتب مکلف می‌باشند که در تشکیل استمرار و رفع مشکلات نظام مطلوب اسلامی شرکت و تلاش کنند. آنان بر اساس اصول مربوط به امر به معروف و نهی از منکر، تعاون، اصلاح امور جامعه، سبقت در خیر و نیکوکاری، تبلیغ دین و... در این تکلیف مداخله و مشارکت دارند. در قوانین جمهوری اسلامی ضمانت اجرای خاصی برای مکلف کردن مردم به شرکت در انتخابات و دادن رأی در نظر گرفته نشده ولی مذهب و معنویت می‌تواند ضمانت اجرایی خوبی در این رابطه باشد زیرا هنگامی که ولی فقیه و مراجع دینی شرکت در انتخابات را وظیفه‌ی شرعی و تکلیف دینی معرفی می‌کنند، مسلماً یک مسلمان به راحتی از آن سرپیچی نمی‌کند.

حضرت امام خمینی رحمته الله علیه بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی ایران، بارها ضمن تأکید بر تکلیف بودن شرکت در انتخابات، نتیجه‌ی حضور مردم را حفظ نظام جمهوری اسلامی از تهدیدهای دشمنان دانسته‌اند و با توجه به اینکه حفظ نظام اسلامی نیز طبق دیدگاه ایشان از اوجب واجبات است در نتیجه می‌توان

دریافت که حضور در انتخابات و شرکت در آن نه تنها یک وظیفه اجتماعی است بلکه از واجبات دینی و شرعی نیز به حساب می‌آید. رهبر حکیم انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) نیز همچون بنیانگذار انقلاب اسلامی بر ارتباط و تلازم حق و تکلیف شرکت در انتخابات تأکید ورزیده و اهمیت آن را از دو جهت ذکر کرده‌اند:

جهت اول: نا امید شدن دشمنان از طراحی‌ها و خنثی شدن توطئه‌های آنان. در نتیجه حفظ نظام اسلامی، که از این جهت حضور یک تکلیف تلقی می‌شود؛

جهت دوم: مردم با انتخاب صحیح و آزادانه، قانون‌گذارانشان را در قوه‌ی مقننه معین کنند و مجریان خودشان را با ترتیبی که در قانون معین شده است، معین کنند و لذا از این جهت، حق افراد به حساب می‌آید

امانت داری، سلامت و امنیت انتخابات

(بیانات رهبر معظم انقلاب ۱۹/۱۰/۹۰)

۱ - مجریان برگزاری انتخابات اعم از دولت و وزارت کشور و همچنین شورای نگهبان باید تمام تلاش خود را برای امانت‌داری رأی مردم و برگزاری انتخاباتی سالم انجام دهند و همه بدانند هیچ چیزی بالاتر از قانون نیست، همه مسئولان و نامزدها نیز وظیفه دارند که با پایبندی کامل به قانون، زمینه یک انتخابات سالم و رقابتی را بوجود آورند.

۲ - رهبر انقلاب اسلامی با یادآوری برگزاری بیش از ۳۰ انتخابات سالم در ۳۲ سال گذشته، خاطرنشان کردند: در انتخابات مختلف، چه در زمان حیات امام علیه السلام و چه بعد از ایشان، هیچ موردی که انتخابات را ناسالم کرده و یا نتیجه

آنرا تغییر داده باشد، وجود نداشته و همان رأی و انتخاب مردم، واقع شده است.

۳- حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، انتخابات را برای ملت‌های اسلامی نیز مهم و تأثیرگذار خواندند و افزودند: به همین دلیل است که دستگاه‌های خبیث استکبار اعم از امریکا، انگلیس، صهیونیست‌ها و دیگران تلاش دارند تا این انتخابات را مخدوش و برای ملت‌های دیگر مایوس‌کننده جلوه دهند.

۴ - حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر لزوم برگزاری انتخاباتی سالم و رقابتی خاطرنشان کردند: رقابت غیر از خصومت و تهمت‌زنی متقابل است، رقابت به معنای اثبات خود با نفی دیگران نیست. رقابت، دادن وعده‌های خلاف قانون، برای جلب نظر مردم نیست.

۵ - عرصه انتخابات در کنار این ویژگی‌های برجسته و مهم، آفت‌هایی هم دارد که باید مراقب بود این آفت‌ها پیش نیابند. انتخابات سال ۸۸ یادآور بهترین و بدترین خاطره‌ها ست، بهترین خاطره‌ها، حضور عظیم و خیره‌کننده چهل میلیونی مردم در پای صندوق‌های رأی بود و بدترین خاطره‌ها مربوط به جرزنی‌های سیاسی برخی افراد ناباب، نادان و بعضاً معاند، در انتخابات بود. در هر انتخاباتی ممکن است عده‌ای معترض باشند، در چنین شرایطی، قانون، راه را معین کرده است، اما در انتخابات سال ۸۸ عده‌ای راه قانون‌شکنی، تحمیل هزینه به کشور و مردم، شاد کردن دشمن، و اجرای برنامه‌های مورد نظر دشمن را برگزیدند ولی راه به جایی نبردند زیرا مردم در صحنه بودند و تا زمانی که ملت در صحنه است، هیچکس در کشور، نمی‌تواند، کارهای خلاف قانون را به پیش ببرد.

انتخابات مظهر حضور مردم و نتیجه آن، مظهر خواست و رأی مردم است و همه باید به آن احترام بگذارند

اهمیت شورای نگهبان

گزیده ای از بیانات امام راحل (ره)

- شورای نگهبان حافظ احکام مقدس اسلام و قانون اساسی است (صحیفه امام ج ۱۹ ص ۱۵۵)
- پس از رای و انفاذ شورای نگهبان، هیچ مقامی حق رد آن را ندارد (صحیفه امام ج ۱۷ ص ۳۲۱)
- همه باید مقید به این باشید که قانون را بپذیرید، ولو برخلاف رای شما باشد. باید بپذیرید برای این که میزان اکثریت است؛ و تشخیص شورای نگهبان که این مخالف قانون نیست و مخالف اسلام هم نیست، میزان است که همه باید بپذیریم. (صحیفه امام ج ۱۴ ص ۳۷۸)

اهمیت شورای نگهبان

گزیده ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

- شورای نگهبان مطمئن ترین دستگاه برای حراست از نظام اسلامی است ۷۴/۱۱/۱۴
- شورای نگهبان امین نظام اسلامی است ۷۰/۱۲/۴
- شورای نگهبان مظهر اعتماد عمومی است ۷۰/۱۲/۴

وظایف شورای نگهبان در انتخابات

گزیده ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

- صلاحیت داوطلبین باید احراز شود ۸۲/۹/۲۶
- منظور از احراز صلاحیت، احراز یقینی علمی نیست ۸۲/۱۰/۲۴
- در مقابل کسانی که جلوی قانون گردن کلفتی می کنند کوتاه نیایید ۸۲/۱۰/۲۴
- احراز صلاحیت باید در صدر صد قانونی باشد ۹۲/۲/۱۶
- نظارت و تأیید صحت انتخابات، مایه اعتبار انتخابات است ۸۶/۴/۲۰
- در نظارت بر کار ناظران دقت مضاعف داشته باشید ۷۴/۱۱/۱۴
- به اعتراضات قانونی رسیدگی شود ۸۸/۳/۲۹

وظیفه مردم در انتخابات

گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

۸۰/۳/۱۱	حضور پرشور و نشاط
۸۰/۳/۱۲	تکلیف شرعی و وظیفه عمومی
۸۴/۳/۵	حضور حداکثری
۸۸/۱/۱	تحکیم مردمسالاری دینی
۸۰/۲/۲۸	تثبیت اقتدار ملی
۸۲/۲/۱۱	حضور آگاهانه
۸۸/۲/۲۲	شناخت اصلح
۷۶/۱/۱	انتخاب رئیس‌جمهور برای زیاد
۸۴/۳/۲۷	حضور به وقت در انتخابات
۹۲/۳/۶	اعتنا نکردن به زیادهای بی تقوا و ناامیدکننده
۹۲/۳/۶	پرهیز از کدورت بیجا در انتخابات

حاکمان شایسته از منظر امیرالمومنین امام علی (ع)

اصول رفتار سیاسی حاکمان در نامه ۵۳ نهج البلاغه

۱- تقوا، اخلاق اسلامی دوری از کبر و غرور

- الف - تقوی بزرگترین و مهم‌ترین ویژگی لازم برای یک حاکم اسلامی است و تبعیت از فرامین قرآن در واجبات و سنن نتیجه این تقوی است
- ب- ویژگی دیگر حاکم، مخالفت دائمی او با هوای نفس و خواسته‌های نفسانی است.
- ج - اظهار تکبر و غرور حاکمان، تشبه بر عظمت کبریائی خداوند و نتیجه‌اش ذلت و زبونی آنان است.
- د - حاکم باید آداب اجتماعی شایسته‌ای را که در کشور و در میان مردم رواج

دارد پاسداری و تقویت کند و از پایه‌گذاری و تقویت آداب ناصحیح خودداری کند. هم - حاکم باید خویش را از خودپسندی و مغرور شدن به کارهای خوب خویش بر حذر باشد و از اینکه به این کارها اعتمادی زیاده بورزد دوری کند. و - علاقه به ستایش و تملق، بهترین فرصت شیطان برای نابودی کارهای نیک نیکوکاران است پس حاکم باید از آن بپرهیزد.

ز - منت نهادن به مردم به خاطر خدمتی که حاکم به آنان می‌کند؛ بزرگ دیدن کارهایی که در کشور انجام می‌دهد و وفا نکردن به وعده‌هایی که به مردم می‌دهد، سه آفتی است که حاکم باید خود را از آنها دور نگاه دارد.

ح - خویش‌تنداری در خشم، بازداشتن دست و زبان و تازیانه از اقدام عجولانه، وظیفه حاکمان است و تنها با یاد مرگ و بازگشت به سوی خداوند است که حاکم بر انجام آن قادر خواهد بود.

ط - در نظر داشتن سیره حاکمان عدل و سنت‌های شایسته گذشتگان، و گفتار پیامبر گرامی اسلام و فرایض ذکر شده در قرآن و دستورات آمده در این نامه، کاری واجب برای حاکمان است.

ی - با آنکه همه اوقات حاکم که صرف اداره امور حکومت می‌شود در صورتی که با نیت خالص انجام شود و به سود و صلاح مردم باشد، برای خدا مصروف می‌گردد ولی عبادت و بخصوص انجام فرائض، کاری است که حاکم باید بر آن اهتمامی ویژه بورزد و بخشی از شب را به عبادت بگذارند و در این کار، هر چند بر بدن خسته‌ای او فشار آورد، کوتاهی نکند.

۲ - پایبندی به عدالت، انصاف و مساوات

الف - بهترین تصمیم و اقدام حاکمان، اقدامی است که: ۱- بیشتر با

معیارهای حق منطبق باشد. ۲- بیش از همه عدالت را محقق سازد ۳- رضایت توده مردم را بیشتر فراهم سازد.

ب- حاکم باید به درستی ویژگی‌های تمام اقشار جامعه را بشناسد و حقوق هر یک را آن چنانکه در اسلام سفارش شده رعایت نماید.

ج - هر یک از این اقشار بر گردن حاکم حقی دارند، حق آنان این است که حاکم امورشان را سامان بخشد و رفاه آنان را برقرار می‌سازد.

د - نباید مقام و منزلت بالای کسی موجب شود که حاکم کار ارزنده او را بیشتر بستاید و یا شأن اجتماعی پائین کسی باعث شود کار پر ارزش او کمتر ارج نهاده شود و نباید کار نیک کسی به پای دیگری گذاشته شود.

ه - حاکم نباید وظیفه‌ای را که بر عهده اوست نادیده بینگارد و بدین وسیله حقی از مردم را ضایع کند؛ زیرا بزودی (در قیامت) آن زمان که پرده‌ها از روی حقیقت کنار می‌رود کسانی که در نتیجه این بی‌توجهی ظلم دیده‌اند سراغ او خواهند آمد و حقشان را مطالبه خواهند کرد.

و- هیچ چیزی چون ظلم بر بندگان، به زوال نعمت و فرود آمدن نعمت منتهی نمی‌شود.

ز - حاکم باید میان همه مردم به انصاف و یکسانی و عدم تبعیض رفتار کند؛ زیرا عدم رعایت مساوات ظلم است و خداوند خصم کسی است که بر بندگان ظلم روا دارد.

ح - بزرگترین موفقیت حاکمان، برقراری عدالت در شهرها و پیدایش دوستی و صمیمیت در میان توده‌ی مردم (نسبت به حاکمان) است.

۳- مردمی بودن و حکومت رحمت محور

الف - رحمت باید نسبت به همکیشان و غیر مسلمانان عام و فراگیر باشد.

ب - حاکم باید در برابر عصیان و خطای مردم، روش عفو و گذشت و سماحت پیش گیرد.

ج - کیفر دادن خاطیان، کاری است از سر اضطرار که نباید حاکمان را مسرور سازد.

د - با وجود راه گریز از اعمال خشونت و تندی نباید حاکمان به این کار دست بزنند.

ه - کارهای حاکمان باید به جای تامین خواست اقشار برگزیده، رضایت توده و عامه مردم را تامین کند زیرا ناخشنودی خواص قابل تحمل است ولی خشم توده مردم قابل تحمل نخواهد بود؛ و دیگر اینکه توده مردم از ارج و ارزش بیشتری نسبت به خواص برخوردارند.

و - حاکمان باید بیشتر توجه و تمایلشان به عامه مردم باشد نه به خواص و برگزیدگان و مرفهین و قدرتمندان.

ز - حاکمان باید اسرار مردم را پوشیده بدارند و فاش کنندگان عیوب مردم را از خود برانند.

ح - حاکمان باید دل خود را نسبت به آحاد مردم صاف کنند و جز مهر و عطوفت از آنان در دل نداشته باشند.

ط - شرط دوستی مردم با حاکمان، نداشتن ناراحتی و خشم از آنان در دل است.

ی - حاکمان باید تا آنجا که ممکن است خواسته‌های مردم را تحقق بخشند و آرزوهایشان را برآورده سازند.

ک - حاکمان باید یکسره مردم خویش را ستایش کنند و کارهای برجسته و سخت آنها را نام ببرند و تقدیر نمایند.

۴- عدم استبداد به رای و پایبندی به مشورت

الف - این گفته و ذهنیت که دیگران باید به فرمان من گوش سپارند، تباه کننده دل و دین حاکم و فراهم کننده دشواری برای حکومت اوست.

ب - حاکمان باید از انتخاب مشاورانی که دارای خصلتهای ناشایست مانند بخل و ترس و حرص اند خودداری کنند. زیرا این خصلت های ناپسند بدون تردید در تصمیمات و اقدامات و اظهار نظرهای آنان مؤثر خواهد بود..

ج - حاکمان نباید به دلیل احساس نیاز به تجربه و توانایی عناصری که با رژیم های فاسد گذشته همکاری داشته اند، از آنان در اداره کشور استفاده کنند. زیرا ایشان هیچ گاه حاکم صالح را خودی نمی دانند و با او احساس نزدیکی و صمیمیت نمی کنند؛ آنان با بیگانگان بیشتر احساس صمیمیت می کنند تا با عناصر صالح و مؤمن.

د - حاکمان صالح می توانند از میان عناصر غیر وابسته به رژیم های گذشته، کسانی را پیدا کنند که از همان توان فکری و قدرت مدیریتی و اجرایی برخوردارند. باید به آنان اعتماد کنند و آنان را در مرکز مدیریت کشور قرار دهند.

ه - نزدیک ترین مشاوران به حاکم باید کسی باشد که بیش از دیگران حقایق تلخ و ناخوشایند را برای او به صراحت بازگو می کند و کمتر از دیگران در انجام خواسته های ناصحیح حاکم که از هوای نفس - و نه مصلحت او - نشأت گرفته با وی همکاری می کند.

۵- مسئولیت پذیری

الف - حاکمان نسبت به سامان دهی امور زندگی مادی و اجتماعی مردم و اصلاح معنوی آنان مسئولیت دارند.

ب- حاکم باید نگران قضاوت نهایی مردم نسبت به رفتار او باشد؛ زیرا این قضاوت نشانی درست از قضاوت خداوند است.

ج - شرط خیرخواهی و همراهی مردم با حاکمان آن است که از مسائل مربوط به حکومت و حاکمان بی اطلاع نباشند و روش و شیوهی حاکمان را درست و قابل قبول بپندارند و تحمل آن را بر خود دشوار نبینند.

د - حاکم باید حکومت را آزمایش الهی و تنها وظیفه‌ای برای رسیدگی و خدمت به مردم بداند.

۶- انتخاب مدیران توانمند و صالح و نظارت بر عملکرد آنان

الف - حاکم باید مدیران کشور را با معیار توانایی و صلاحیت و براساس اختبار و موفقیت در آزمایش و از اهل تجربه و حیاء و از میان خانواده‌های صالح و باسابقه دین‌داری انتخاب کند.

ب - انتخاب مدیران براساس دوستی و منافع شخصی هم خیانت در امانتی است که به آنان سپرده شده و هم ظلم بر مردمی است که افرادی ناصالح بر آنان گمارده می‌شوند.

ج - معاونان و همکاران حاکم در مرکز اداره کشور، باید از میان بهترین مدیران انتخاب شوند تا کارهای کشور را طبق دستور و با توانایی کامل، و بدون کمترین نقص انجام دهند. (زیرا اندکی خلل در این بخش به تمام

بخش های مدیریت کشور منتقل می شود.

د - حاکم در انتخاب معاونان خود (در مرکز اداره کشور) نباید به فراست و فهم و تشخیص خویش اعتماد کند، بلکه باید سابقه کار آنان را در نظر گیرد و قضاوت مردم را در مورد ایشان مبنای انتخاب خود قرار دهد.

ه - باید بر کار مدیران و مسئولان ناظرانی پاک و مورد اعتماد گمارده شوند که پنهانی بر درستی کارشان و بر مهربانی آنان با مردم نظارت کنند.
و - در صورت شهادت همه ناظران بر خیانت کسی از مدیران و مسئولان، حاکم باید در کیفر وی کوتاهی نکرده و او را به جرم خیانتش در ذلت افکند و ننگ خیانت را بر گردنش بیاویزد.

ز - حاکم باید مراقب باشد که نیکوکاران و زشت کاران را همسان نبیند که این روش اهل خیر و نیکی را نومید و بدکاران را جری و جسور می سازد.
ح - حاکم باید اطرافیان خود را عادت دهد که او را تملق نگویند و ستایش زیاد نکنند و او را نسبت به انجام کارهای خوب و یا نسبت به انجام ندادن کارهای نادرست، زیاده از حد تمجید نکنند.

ط - زندگی مدیران باید به نحو شایسته ای اداره شود تا آنان را از خیانت در بیت المال بی نیاز سازد و توانشان را برای کار افزایش دهد.

۷ - داشتن سیاست ها و برنامه های اقتصادی مناسب

الف - احسان حاکم بر مردم و کم کردن فشار مالیات بر آنان، محبت و خوش بینی او نسبت به مردم را بیشتر می کند و رابطه ای خوب میان آنان برقرار می کند.
ب - حاکم باید نسبت به اصلاح و سامان دادن امر مالیات اهتمام ورزد.

- ج - باید توجه حاکمان بیش از گرفتن مالیات، به آبادانی کشور و سرزمین‌ها باشد و مراعات سبکی مالیات و رفق بر رعیت را بکنند. زیرا بدون آبادانی کشور، گرفتن مالیات کشور را ویران می‌کند.
- د - حاکم باید بر امور تجارت و بازرگانی نظارت کند و با اعمال نظارت و کنترل بر این بخش، از احتکار و سایر عوامل رشد بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری کند.

۸ - استفاده از عقلانیت و خرد جمعی

- الف - حاکم در اداره کشور و حل مشکلات آن از علم و دانش اندیشمندان کمک بگیرد و با اهل علم و دانش ارتباطی دقیق و دائمی برقرار کند.
- ب - شتاب بی‌جا برای انجام کارهایی که زمان مناسب آن فرا نرسیده، اقدام نکردن نسبت به کار در زمان شایسته، و سستی در انجام کار در موقع مناسب، و پافشاری و لجاجت در انجام کاری که شرایط برای انجام آن فراهم نیست، اموری هستند که حاکم باید از آنها اجتناب کند و در یک کلام، حاکم باید با درایت و وقت شناسی تمام، هر کاری را در زمان شایسته و مطابق شرایط لازم انجام دهد.

۹ - استقامت در انجام وظایف

- الف - حاکم جز با تلاش گسترده، استعانت و کمک گرفتن از خداوند، و آمادگی برای اجرای کامل حق و عزم بر ایستادگی و تحمل سختی‌ها و فشارها، به انجام صحیح مسئولیت‌های سنگین خود توفیق نخواهد یافت.

۱۰ - حمایت ویژه از محرومین و اقشار ضعیف

الف - رسیدگی به امور محرومان و مستمندان و ناتوانان جامعه از مهم‌ترین مسئولیت‌های حاکم است.

ب - حاکم باید بخشی از بیت المال را برای رفع نیاز این قشر اختصاص دهد.

ج - انجام کارهای بزرگ در کشور به هیچ وجه عذر و بهانه برای کم توجهی به رفع محرومیت از این قشر نیست.

د - باید گروه‌هایی ویژه از سوی حاکم برای بررسی وضعیت اقشار محروم و حل مشکلات آنان تشکیل شود و مستمراً گزارش کار خود را به شخص حاکم ارائه دهند. زیرا این قشر بیش از اقشار دیگر محتاج توجه‌اند.

هـ - اصولاً اهتمام به امور محرومان برای حاکمان که سرگرم امور به ظاهر مهم‌ترند، مشکل و ثقیل است ولی این امر بر آنانکه نگاهشان به آخرت است و برای رضای خداوند کار می‌کنند دشوار نیست.

۱۱ - اشراف و آگاهی به امور کشور

الف - حاکم باید شخصاً وقتی را برای رسیدگی به امور کسانی که برای حل مشکلات خود به وی مراجعه می‌کنند مشخص کند. دیداری عمومی را برای این کار با حضور خود و مسئولان ذی‌ربط به طور منظم ترتیب دهد و در آن دیدار، خود با تواضع بنشیند تا هر صاحب حاجتی بتواند بدون هیچ واهمه و ترس و لکنت زبانی خواسته‌اش را اظهار کند.

ب - اگر کسی در اظهار حاجت خود تندی کرد باید حاکم آن را با تواضع تحمل کند و آنگاه خواسته‌های ممکن آنان را با شیرینی عملی سازد و نسبت

به خواسته‌های ناممکن با خوشرویی و زیبایی عذرخواهی کند.

ج - حاکم باید دو کار را شخصاً مباشرت کند: نخست حل مشکلات مدیران و مسئولان کشور در مواردی که معاونان او قادر به حل آن نیستند. دوم: رفع سریع نیازهای مردم که معاونان قادر به پاسخگویی آن نیستند.

د - حاکم نباید حضورش در میان مردم کم و رابطه‌اش با مردم اندک باشد. نتیجه کاهش حضور وی از یک سو، کم شدن اطلاع حاکم از اوضاع کشور و وضعیت مردم و از طرف دیگر، ضعف آگاهی مردم از امور حکومت است.

ه - نتیجه کم شدن اطلاع حاکم از اوضاع کشور و وضعیت مردم، شناختن اخبار و اطلاعات راست و دورغ از یکدیگر در مورد وضعیت مردم و کشور است و نتیجه‌ی کاستی آگاهی مردم، زشت دیدن کارهای خوب حاکمان، و بزرگ دیدن نقایص کوچک و کوچک دیدن کارهای بزرگ آنها و در نهایت آمیخته شدن حق و باطل در نظر مردم و حاکمان است.

۱۲ - برنامه مبارزه با فساد اداری

الف - حاکم باید نسبت به دست‌اندازی نزدیکان و بستگان خود به بیت‌المال و ترجیح منافع شخصی و اعمال تبعیض نسبت به دیگران از سوی آنان نگران باشد و با برخورد قاطع خود، این‌گونه رفتار غیر عادلانه را ریشه‌کن سازد.

ب - حاکم نباید از زمینهای در اختیار دولت به نزدیکان خود به صورت اقطاع واگذار کند. هر چند این کار را نسبت به دیگران انجام می‌دهد. زیرا ممکن است آنان به خاطر قرابت با حاکم، حقوق همسایگان را رعایت نکنند. در این صورت خوشی و منفعتش نصیب آنان می‌شود و بار مسئولیت و

گنااهش بر دوش حاکم قرار می گیرد.

ج - حاکم باید حق را در همه جا بر دور و نزدیک، خویشاوند و دوست اجرا کند و بر این کار دشوار صبر و ایستادگی بورزد و آن را به پای خدا حساب کند و اجرش را از او بخواهد و با نگاه به پایان ستوده، سختی این کار را بر خویش هموار سازد.

د - حاکم باید از اینکه از امکانات و شرایطی که همگان در آن مساوی هستند به طور ویژه و اختصاصی استفاده کند و خود را در آن امتیاز بخشد خودداری کند.

۱۳ - شفافیت و بیان تصمیمات و اعمال حکومتی

الف - اگر مردم در جایی نسبت به کار حاکم، به ناحق، گمان ظلم و بی عدالتی بردند راهی جز این نیست که حاکم درباره ی آن کار برای مردم توضیح دهد و دلیل صحیح کار را به آنان اعلام کند و به این وسیله بدبینی آنان به خویش را برطرف سازد.

ب- توضیح حاکم در مورد هر رفتار خویش این سه فایده را خواهد داشت: نخست اینکه، با این کار حاکم نفس خویش را ریاضت نموده و تمرینی سخت را بر نفس خویش اعمال کرده است. دوم اینکه، رفق و صمیمیت خود به مردم را نشان داده است. سوم اینکه، با زدودن اتهام ظلم و ناحق از حکومت و اثبات پایداری خویش بر طریق حق، هدف حکومت را که استوار کردن امور مردم و کشور بر اساس ارزشهای حق است محقق ساخته است؛ زیرا مردم تا ایستادگی حکومت و حاکمان را بر حق و حقیقت باور

نداشته باشند خود به ارزشهای حق استوار نمی‌گردند و دعوت حاکمان به سوی حقیقت را پذیرا نمی‌شوند.

۱۴ - عقلانیت و کیاست در امور بین الملل

الف - حاکم پس از پیمان صلح با دشمن باید تمام نیروی خویش را برای زیر نظر داشتن دشمن به کار گیرد و لحظه‌ای بدبینی خود به دشمن را به خوش بینی مبدل نکند و از احتمال نیرنگ دشمن هیچ گاه غافل نشود و حزم و احتیاط را رها نکند.

ب - حاکم نباید از برقراری صلح با دشمن در صورتی که منطبق با موازین حق و مورد رضای خدا باشد روی برتابد.

ج - حاکم مسلمان نباید نسبت به دشمنی که با وی پیمان صلح بسته خیانت ورزد؛ زیرا رعایت امانت عهدی است که خداوند میان انسانها نهاده و حریمی است که او میان انسانها برقرار کرده تا در سایه آن به راحتی و آسایش زندگی کنند.

د - قرارداد صلح با دشمنان باید کاملاً روشن و گویا باشد و راه تفسیرهای مختلف در آن بسته باشد.

ه - هیچ فشار و بحرانی مجوز آن نیست که حاکم مسلمان قرارداد صلح با دشمن را زیر پا بگذارد. هر چند این کار بتواند آن فشار و بحران را پایان دهد؛ زیرا تحمل فشاری که امید است خداوند به گونه‌ای شایسته آن را پایان دهد بسیار بهتر از مکر و فریبی است که خداوند آن را بازخواست کند.

تاکتیک های دشمن

گرفته ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

۹۲/۱/۱	■ مانع تراشی و کتمان پیشرفت
۹۱/۸/۱۰	■ اختلاف افکنی
۹۱/۷/۲۴	■ برهم زدن ثبات و آرامش کشور
۹۱/۱۰/۱۹	■ تلاش برای انجام نگرفتن انتخابات
۹۲/۲/۱۶	■ عدم حضور پر شور و همگانی مردم
۹۱/۱۰/۱۹	■ حواس مردم را از انتخابات پرت کنند
۹۰/۱۰/۱۹	■ تغییر محاسبه مردم و خسته کردن آنها
۹۱/۱۰/۱۹	■ تشکیک در سلامت انتخابات
۹۲/۱/۱	■ ایجاد تردید و دودلی در دل مردم
۹۲/۱/۱	■ مطرح کردن پیشنهاد مذاکره یک تاکتیک امریکایی است
۸۴/۳/۸	■ چگونه پازل مورد نظر دشمن را پر نکنیم؟

برخی از اصول قانون اساسی در مورد رئیس جمهور

اصل یکصد و سیزدهم - ۱۱۳

پس از مقام رهبری رئیس جمهور عالیترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و ریاست قوه مجریه را جز در اموری که مستقیماً به رهبری مربوط می شود، بر عهده دارد.

اصل یکصد و پانزدهم - ۱۱۵

رئیس جمهور باید از میان رجال مذهبی و سیاسی که واجد شرایط زیر باشند انتخاب گردد:

ایرانی الاصل، تابع ایران، مدیر و مدبر، دارای حسن سابقه و امانت و تقوی، مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.

اصل یکصد و هجدهم - ۱۱۸

مسئولیت نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری طبق اصل نمود و نهم بر عهده شورای نگهبان است ولی قبل از تشکیل نخستین شورای نگهبان بر عهده انجمن نظارتی است که قانون تعیین می‌کند.

اصل یکصد و بیست و یکم - ۱۲۱

رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی در جلسه‌ای که با حضور رئیس قوه قضاییه و اعضای شورای نگهبان تشکیل می‌شود به ترتیب زیر سوگند یاد می‌کند و سوگندنامه را امضا می‌نماید:

بسم الله الرحمن الرحيم

«من به عنوان رئیس جمهور در پیشگاه قرآن کریم و در برابر ملت ایران به خداوند قادر متعال سوگند یاد می‌کنم که پاسدار مذهب رسمی و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی کشور باشم و همه استعداد و صلاحیت خویش را در راه ایفای مسئولیتهایی که بر عهده گرفته‌ام بکار گیرم و خود را وقف خدمت به مردم و اعلای کشور، ترویج دین و اخلاق، پشتیبانی از حق و گسترش عدالت سازم و از هر گونه خودکامگی بپرهیزم و از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است حمایت کنم. در حراست از مرزها و استقلال سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور از هیچ اقدامی دریغ نورزم و با استعانت از خداوند و پیروی از پیامبر اسلام و ائمه اطهار علیهم‌السلام قدرتی را که ملت به عنوان امانتی مقدس به من سپرده است همچون امینی پارسا و فداکار نگاهدار باشم و آن را به منتخب ملت پس از خود بسپارم».

اصل یکصد و بیست و دوم - ۱۲۲

رئیس جمهور در حدود اختیارات و وظایفی که به موجب قانون اساسی و یا قوانین عادی به عهده دارد در برابر ملت و رهبر و مجلس شورای اسلامی مسئول است.

اصل یکصد و سی ام - ۱۳۰

رئیس جمهور استعفای خود را به رهبر تقدیم می کند و تا زمانی که استعفای او پذیرفته نشده است به انجام وظایف خود ادامه می دهد.

ویژگی ها و شاخصه های رئیس جمهور از نظر امام خمینی (ره)

امام خمینی در بیاناتی به ویژگی های رئیس جمهور خوب اشاره فرمودند: شما جوان ها و همه قشرهای ملت باید با بیداری به پیش بروید. وقتی بناست که سرنوشت یک ملتی به دست خودش باشد که بحمدالله به اینجا رسیدید و امروز کسی به شما تحمیل نمی کند چیزی را و شما آزادید در اینکه سرنوشت خودتان را تعیین کنید، در این مرحله هم من امیدوارم که با روشن بینی، با تفکر، با مآل اندیشی این مراحل را طی کنید. و من امیدوارم که اشخاصی که کاندیدا شدند برای ریاست جمهوری شما توجه کنید و کسی که از همه متعهدتر به اسلام، سوابق سوابق خوب، پیوسته به هیچ طرفی نه شرقی باشد، نه غربی باشد، نه غریزه باشد، نه شرق زده باشد، مسلمان باشد، پیرو احکام اسلام باشد، ملی باشد، دلسوز به ملت باشد، خدمتگزار به ملت باشد، سوابقش خوب باشد، در رژیم سابق هیچ گاه وارد نشده باشد و با اجانب پیوند نداشته باشد، از خودتان باشد و

برای خودتان. اختیار دست شماست. من بنا ندارم که کسی را تعیین کنم. ما همین اوصاف رئیس جمهور را و اوصاف وکلایی که بعد می خواهید ان شاء الله تعیین کنید باید بگوییم و شما خودتان انتخاب کنید و از تفرقه و تفرق پرهیز کنید. اشخاص را هم ملاحظه سوابقشان را بکنید که قبل از انقلاب چه بوده اند، در حال انقلاب چه بوده اند، و بعد از پیروزی نسبی چه کردند و چه بودند. و پس از این که همه اوصافش را به دست آوردید و او را شخصی دانستید که لیاقت دارد برای یک همچو مسندی و می تواند این مملکت را به طوری که خدا می خواهد اداره کند تا آن حدودی که در اختیار اوست، و شخصی است که تعهد به اسلام دارد، اعتقاد به قوانین اسلام دارد، در مقابل قانون اساسی خاضع است و اصل صد و دهم ظاهراً که راجع به ولایت فقیه است، معتقد است و وفادار است نسبت به آن، یک همچو شخصی را شماها خودتان انتخاب کنید و گروه های مردم را هم وادار کنید که یک همچو شخصی را انتخاب کنند و از تفرقه پرهیزند. ممکن است که اگر شماها یا سستی کنید برای یک همچو امر مهمی و طوری باشد که به نظر بیاید که بی تفاوتید - اگر شد؛ بروید رأی بدهید، اگر نشد نروید - و یا گروه های شما با هم اختلاف پیدا بکنند، ممکن است اشخاصی که لایق این مقام نباشند به این مقام برسند. این امری است که بسته به نظر خودتان و باید با تمام قوا جدیت کنید که سرنوشت اسلام و مسلمین را به دست کسی که لایق برای این مقام نباشد، ندهید. و من امیدوارم که با اتکال به خدا این مطلوب هم حاصل بشود.

و از خدای تبارک و تعالی سلامت و توفیق و رفاه ملت را خواستارم.^۱

شاخصهای رئیس جمهور شایسته از دیدگاه مقام معظم رهبری

۱- ایمان و تقوای الهی

شرط اول، صدق و اخلاص است. (۶۸/۵/۱۸)
کارگزار اسلامی باید متدین، انقلابی و مسلط بر نفس باشد. (۶۹/۹/۱۴)
تقوای کارگزاران، پشتوانه عدالت اجتماعی است. (۷۹/۱۲/۲۶)
در درجه اول، فرد با ایمان را انتخاب کنید (۸۱/۱۲/۶)
ایمان به خدا و عمل صالح کارگزاران، کلید موفقیت نظام اسلامی است (۸۳/۱/۲)

۲- ساده زیستی و مبارزه با اشرافیت

بترسید، ما هم مترفین می شویم (۸۲/۵/۱۵)
دنیا طلبی مسئولان نظام اسلامی، نقص است. (۷۱/۱۰/۱۷)
مشی امیرالمؤمنین تلاش زیاد در دنیا و برداشت اندک از آن بود (۷۱/۱۰/۱۷)
دولتمردان باید خود را با ضعفای جامعه بسنجند، نه اعیان و اشراف. (۷۹/۹/۲۵)
مسئولان اسلامی نباید تجمل آمیز زندگی کنند (۷۹/۹/۲۵)
شانه خالی کردن از مسئولیت و سرپیچی از انجام وظیفه خیانت است (۸۱/۳/۱)

۳- شجاعت و عدم سازشکاری

نرمش در برابر آمریکا، کاهش رأی مردم را به دنبال دارد. (۷۶/۲/۱۷)
بدبختی بسیاری از ملت ها به واسطه عدم شجاعت مسئولان شان است
(۸۰/۱۰/۱۹)

۴- دلسوزی، کارآمدی و کفایت

مردم، مسئول دلسوز، با کفایت و کارآمد می‌خواهند (۸۳/۸/۲۴)

مردم مدیر مؤثر و انقلابی کارآمد و با کفایت می‌خواهند (۸۴/۲/۱۷)

۵- نشاط، شادابی و کاردانی

مردم باید با چشم باز، رئیس جمهور شاداب و با نشاط را انتخابات کنند.

نیاز کشور، رئیس جمهور با نشاط، کاردان، توانا و پیگیر است.

به دوش کشیدن این بار، نشاط، همت، قدرت و هوشمندی لازم دارد.

انتخابات مایه اتحاد ملت

انتخابات می‌تواند مایه‌ی اتحاد باشد؛ می‌تواند تشجیع‌کننده‌ی به سرعت عمل و پیشرفت باشد؛ با رقابت مثبت، هر گروهی سعی کنند برای خدمتگزاری به این ملت سهم متناسب با خودشان را که لایق خودشان می‌دانند، به دست بیاورند؛ هیچ اشکالی ندارد. این رقابت مثبت به جامعه نشاط می‌بخشد، ما را زنده‌دل می‌کند روح جوانی را بر جامعه‌ی ما حاکم می‌کند.

ویژگی های نامزد اصلح

گزیده ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

۹۲/۲/۲۵	کسانی سر کار بیایند که همتشان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدفهای انقلاب باشد
۹۱/۱۰/۱۹	کار اجرائی بلد باشد و توانایی کشیدن بار اجرائی ریاست جمهوری را داشته باشد
۹۲/۲/۷	دارای حکمت و تدبیر و برنامه باشد
۹۲/۲/۷	باید دارای روحیه ی مقاوم باشد
۹۲/۱/۱	امتیازات کسبی و ممکن الحصول رئیس جمهور قبلی را داشته باشد
۹۲/۱/۱	پایبند به منافع ملی، عقل جمعی و تدبیر باشد
۹۱/۱۰/۱۹	دلبستگی به قانون اساسی داشته باشد
۹۲/۲/۲۵	به شعارهای نامزدها دقت کنید
۸۸/۲/۲۲	کسی که نخواهد با تملق گویی به غرب، برای خودش موقعیتی در سطح بین المللی دست و پا کند
۹۲/۲/۲۵	تحت تأثیر دشمن نیست و دشمن از آمدن او خوشحال نمی شود
۸۴/۲/۱۷	کسی که همت، قدرت و هوشمندی داشته باشد
۸۴/۲/۱۷	کسی که زیر توهّمات توسعه غربی محو نشود
۸۴/۲/۱۱	رئیس جمهوری که روستاهای دور افتاده برای او با تهران تفاوتی نداشته باشد
۸۴/۱/۱	توانمند در گسترش ثروت عظیم مردم
۸۴/۱/۱	رئیس جمهوری انتخاب کنیم که بتواند برنامه ها را در راستای چشم انداز پیش ببرد
۸۴/۱/۱	مؤمن به هدفها و ارزشهای انقلاب باشد
۸۳/۱۱/۱۰	با فساد و فقر و عوامل فقر به طور واقعی مبارزه شود
۸۳/۱۱/۱۰	توانایی، شادابی، قدرت، احساس مسؤولیت و آمادگی به کار در او وجود داشته باشد
۷۶/۲/۱۷	کمترین نشانه نرزشی در مقابل امریکا و دخالت های غربی نداشته باشد
۶۸/۴/۲۳	دارای تقوا و تدبیر برای مقام مهم ریاست جمهوری باشد

نقاط قوت دولت نهم و دهم

گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

نقاط قوت:

۹۱/۶/۲	■ برجسته شدن ارزشها و شعارهای انقلاب اسلامی
۸۴/۶/۸	■ طرح شعار عدالت محوری
۹۱/۶/۲	■ دیپلماسی همراه با روحیه انقلابی
۸۶/۶/۴	■ اعاده‌ی عزت ملی و ترک انفعال در مقابل سلطه
۹۱/۶/۲	■ ارتقاء جایگاه کشور در عرصه‌ی سیاست خارجی
۸۷/۶/۲	■ دفاع از حقوق هسته‌ای ملت ایران در برابر زورگویی غرب
۹۲/۱/۱	■ راه اندازی به موقع پروژه غنی‌سازی اورانیوم ۲۰ درصد
۸۹/۶/۸	■ پابندی بی‌امضای به اصول در کارها
۸۷/۶/۲۰	■ با مردم و از میان مردم بودن
۸۶/۶/۴	■ مواجه شدن با واقعیت‌های زندگی مردم در سفرهای استانی
۸۷/۶/۲	■ ساده‌زیستی آقای رئیس جمهور
۸۷/۶/۲	■ توقف روند غرب‌باوری و غرب‌زدگی دولت‌های قبلی
۸۷/۶/۲	■ جلوگیری از گرایش‌های سکولاریستی در دولت
۹۱/۶/۲	■ تلاش جمعی و فوق‌العاده در دولت
۹۱/۶/۲	■ استفاده از ظرفیت‌های بیرون دولت
۹۱/۶/۲	■ اجرای گسترده کارهای عمرانی خصوصاً در مناطق محروم
۸۵/۳/۲۹	■ پیشرفتهای وسیع در علم و فناوری
۶۱/۶/۱	■ پرکاری، پشنگاری و خستگی‌ناپذیری
۸۶/۶/۴	■ جرأت تحول‌آفرینی و مقابله با مشکلات
۸۴/۴/۹	■ شجاعت اقدام برای کارهای بزرگ
۸۷/۶/۲	■ جرأت مقابله با فساد
۸۵/۶/۶	■ انجام طرح‌های خوب اقتصادی
۸۵/۶/۶	■ وابسته نبودن به گروه‌ها و جریانات
۸۵/۶/۶	■ سعه‌ی صدر و تحمل مخالف
۹۱/۱/۱	■ اجرای طرح تحول اقتصادی
۹۱/۵/۳	■ شجاعت و قاطعیت در سهمیه‌بندی بنزین

نقاط ضعف دولت نهم و دهم

گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی

نقاط ضعف:

۸۶/۶/۰۴	۱. مظلومیت فرهنگ در دولت نهم
۹۰/۶/۶	۲. اولویت بندی نکردن فعالیت های فرهنگی
۸۹/۶/۸	۳. کارهای تشریفاتی و ویتروینی در زمینه های فرهنگی
۸۸/۶/۱۸	۴. بر زمین ماندن بخش عمده ای از اصل ۴۴
۹۰/۶/۶	۵. اجرایی نکردن مصوبه یارانه تولید در طرح تحول اقتصادی
۹۱/۶/۲	۶. علاج نکردن تعطیلی برخی کارخانجات و صنایع
۹۰/۶/۶	۷. ضعف در اولویت بندی کارها
۹۱/۶/۲	۸. علاج نکردن تورم
۹۱/۶/۲	۹. مدیریت نادرست منابع ارزی
۹۰/۶/۶	۱۰. ارتباط کم با نخبگان حوزه و دانشگاه
۹۰/۶/۶	۱۱. ضعف در مدیریت واردات
۹۰/۶/۶	۱۲. پرداختن به حواشی
۸۹/۶/۸	۱۳. نبود اهتمام ویژه به مسئله اشتغال زایی و بهره وری
۸۹/۶/۸	۱۴. موضع گیری ها و اطلاع رسانی متناقض درون دولت
۸۷/۶/۲	۱۵. بهانه دادن به جنجال آفرینان
۸۵/۶/۶	۱۶. وعده های عملی نشده و دامن زدن به توقعات مردم
۸۹/۶/۸	۱۷. موازی کاری در مدیریت های دولتی
۹۱/۷/۱۹	۱۸. برخی بی تدبیری ها در برابر تحریم ها
۹۱/۸/۱۰	۱۹. کشاندن اختلافات میان مردم
۹۱/۵/۳	۲۰. تصمیم های خلق الساعه و تغییر مقررات
۹۱/۱۱/۲۸	۲۱. فقدان مبارزه عملی با فساد اقتصادی
۹۱/۱۱/۲۸	۲۲. متهم کردن دیگران به استناد اتهام ثابت نشده

